

РЕЦЕНЗІЯ

доктора наук з державного управління, професора

Дробота Ігоря Олександровича

на дисертаційну роботу

Денеги Віталія Богдановича

на тему **«Оптимізація компетенцій органів виконавчої влади та органів**

місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації»,

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 281 – публічне управління та адміністрування

Ознайомлення з дисертаційним дослідженням Денеги Віталія Богдановича за темою «Оптимізація компетенцій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації», дозволяє зробити такі висновки:

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження має об'єктивний характер, оскільки розпочата реалізація реформ децентралізації є запорукою успішності структурних реформ у всіх сферах суспільного життя, а впровадження відповідних адміністративних та інституційних реформ є вкрай важливим для імплементації Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом. З огляду на це, запровадження ефективних та прозорих механізмів зміни компетенцій місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації державного управління дає підстави вважати обрану тему дисертації актуальною, а результати дослідження своєчасними.

2. Стан наукової розробки проблеми є достатнім, водночас, у вступі при згадуванні прізвищ учених було б більш переконливо зробити посилання на список використаної літератури, а також розширити текст, де визначено те, що залишалось недослідженим.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконувалась в межах науково-дослідницьких робіт Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, (державний реєстраційний номер 0119U100783, 2019-2021 р. та реєстраційний номер 0119U100911 2019-2020 рік), де зазначена участь здобувача у дослідженнях, що виконувались у рамках наукової програми.

4. Мету дослідження сформульовано досить вірно та лаконічно, яка дослівно «...полягає в обґрунтуванні концептуальних підходів і механізмів здійснення оптимізації компетенцій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації»

5. Завдання дослідження визначені послідовно і вписуються у структурно-логічну схему дисертації. Водночас, слід зазначити, що поставлені завдання не у повній мірі корелюються з пунктами наукової новизни.

6. Об'єктом дослідження визначено компетенції органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, що в умовах здійснення реформи децентралізації знаходяться в процесі змін, що корелюється з назвою теми і є вдало сформульованим.

7. Предмет дослідження «становить процес оптимізації компетенцій органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади в процесі здійснення реформи децентралізації», що на нашу думку сформульовано не зовсім вдало.

8. Методи дослідження в роботі використовуються як загальнонаукові, так і спеціальні методи, які дають змогу оптимально врахувати специфіку об'єкта наукового дослідження. Застосування загальнонаукових методів (аналіз, узагальнення) дозволяє автору детально зрозуміти зміст проблеми, що розглядається в роботі. З основних спеціальних методів дослідження в роботі використовуються: логіко-семантичний, історичний, формально-юридичний, системно-структурний та порівняльно-правовий.

9. Наукова новизна положень і результатів, отриманих особисто

здобувачем і поданих на захист полягає в розв'язанні актуального для теорії публічного управління наукового завдання, а саме у розробці та обґрунтуванні теоретичних засад оптимізації компетенцій органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади в процесі здійснення реформи децентралізації.

Особливо слід відзначити такі найбільш важливі положення дисертаційного дослідження В.Б. Денеги :

– обґрунтована необхідність оптимізації компетенцій органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та доцільність прийняття відповідної Концепції (Додаток Б), що ґрунтується на принципах децентралізації, субсидіарності, законності та ефективності, включає низку демократичних механізмів виконання владних повноважень, та забезпечує підтримку повноцінного середовища життєдіяльності громадян, надання якісних адміністративних послуг і становлення інститутів безпосередньої демократії;

– удосконалено окремі положення про механізми розмежування компетенцій органів державної влади та місцевого самоврядування, перерозподілу їх повноважень, зокрема обов'язкове врахування фінансових та функціональних можливостей територіальних громад під час надання повноважень;

– розглянуто підходи до класифікації найбільш відомих моделей розподілу компетенцій місцевого самоврядування – англосаксонської, континентальної, німецької моделей;

– набули подальшого розвитку положення про необхідність успішної реалізації процесу децентралізації задля ефективної моделі управління; застосування принципів верховенства права та визнання і гарантування місцевої автономії для здійснення місцевого самоврядування; дотримання нормативно-правових та економічних основ демократичного розвитку – незалежність, ефективність, доступність і прозорість системи правосуддя, державно-приватне партнерство та розвиток підприємництва, рівний правовий

захист усіх форм власності, надійний процес бюджетування та сувора фінансова дисципліна і забезпечення високих соціальних стандартів.

10. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що авторські пропозиції, отримані за результатами дисертаційного дослідження, можуть бути використані у законотворчій діяльності для формування цілісної моделі багаторівневого управління, забезпечення єдності державної влади, самостійності та компетенції територіальних громад, збалансованості соціального та економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць, удосконалення державної регіональної політики; науково-дослідницькій сфері для розробки ефективних механізмів удосконалення шляхів оптимізації компетенцій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування; освітньому процесі при підготовці фахівців за спеціальністю Публічне управління та адміністрування

11. Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднені на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: I міжнародна науково-практична конференція (Мюнхен - Німеччина, 9-11 жовтня 2022 р.); Міжнародна науково-практична конференція ISBN 978-966-397-269-5 (Київ, 14-15 жовтня 2022 р.). Міжнародна науково-практична конференція (17 травня 2023 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Тернопіль та м. Ірпінь: Державний податковий університет 12 травня 2023 року.

12. Упровадження результатів дослідження. Результати дисертаційного дослідження знайшли практичне застосування в роботі Рава-Руської міської ради, Яворівської районної державної адміністрації та у навчальному процесі Львівського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України, про що свідчать відповідні довідки про впровадження.

13. Повнота викладення результатів дослідження в опублікованих працях. Основні результати дисертаційного дослідження викладено в

одинадцяти наукових працях, опублікованих у чотирьох наукових фахових виданнях України, одному науковому періодичному виданні іншої держави, одному періодичному виданні, що входить до наукометричної бази Scopus, та п'яти тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях.

14. Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація не містить порушень академічної доброчесності. Структура дисертації складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел. Оформлення дослідження відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

15. Дискусійні положення та критичні зауваження до роботи. У цілому дисертаційне дослідження здійснене на належному науковому рівні, проте до тексту дисертації є окремі зауваження:

1) некоректно, на нашу думку, виписаний предмет дослідження (С. 13). Предмет дослідження повинен безпосередньо корелюватися з назвою теми дисертації, загальними висновками і бути складовою об'єкту дослідження, яким в галузі науки «Державне управління» вважається процес, чи явище, що спричиняє виникнення проблемної ситуації в управлінні. Натомість в роботі при визначенні предмету дослідження слово процес вживається два рази, що ні змістовно, ні граматично не є правильним.

2) не зовсім коректно прописана друга половина преамбули наукової новизни (С. 14), де автор декларує «...розробку та обґрунтування *теоретичних засад* оптимізації компетенцій органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади в процесі здійснення реформи децентралізації», що не відповідає меті дослідження та статусу дисертації доктора філософії. Більш правильним було б формулювання, яке б відповідало меті дослідження, а саме: «...*теоретичне обґрунтування* концептуальних підходів і механізмів здійснення оптимізації компетенцій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації».

3) у пункті новизни за рівнем «вперше» автор декларує, що в роботі обґрунтована необхідність оптимізації компетенцій органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та доцільність прийняття відповідної Концепції, що ґрунтується на принципах децентралізації, субсидіарності, законності та ефективності. Водночас, не виписана обов'язкова умова цього рівня новизни – не вказується у чому полягає відмінність авторської Концепції від вже існуючих розробок інших дослідників.

4) в роботі зустрічаються нековирні вирази, вживаються не правильні назви державних інституцій, інший журналістський сленг. Зокрема, автор вживає термін «Центральна влада» (С. 40), замість Центральні органи виконавчої влади (С40), «деякі вчені» (С. 50) замість окремі вчені, «деякі науковці» (63) замість окремі науковці, «органи місцевої влади» (С.62) замість місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування та інше.

Висловлені зауваження, поради та пропозиції мають дискусійний характер і не применшують загальне позитивне враження від виконаної, на належному науковому рівні роботи.

16. Загальний висновок.

Результати дослідження відзначаються науковою новизною, мають практичну цінність, свідчать про те, що поставлені автором завдання виконані, мета досягнута.

З огляду на це, є всі підстави вважати, дисертаційна виконана на високому теоретичному рівні, матеріал дисертації викладено в логічній послідовності, всі висновки отримали необхідну і достатню теоретичну аргументацію та є методологічно обґрунтованими. За своїм змістом і загальною спрямованістю дисертаційне дослідження Денеги В.Б. відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», робота пройшла належну апробацію. Оформлення дисертації в цілому відповідає встановленим вимогам, дисертація є самостійною завершеною роботою, в якій відсутні порушення академічної доброчесності.

Таким чином, дисертація Денеги Віталія Богдановича на тему «Оптимізація компетенцій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії 281 «Публічне управління та адміністрування», відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рецензент,

професор кафедри публічного врядування

Навчально-наукового інституту адміністрування,

державного управління та професійного розвитку

Національного університету «Львівська політехніка»

д.держ.упр., професор

Ігор ДРОБОТ

« ____ » _____ 2024 р.

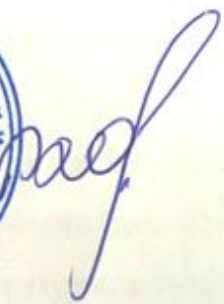
Підпис засвідчую:

Вчений секретар

Національного університету

«Львівська політехніка»

кандидат технічних наук, доцент

Роман БРИЛИНСЬКИЙ